Ч. 71 Середа 29 марта (11 цьвітня) 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с

Сойм краєвий.

Вчерашнє засїданє відкрив п. Маршалок о годині 10½ перед полуднем. По відчитаню численних петиций против внесеня Гупки і других відпоручників правительственний комісар на інтерпеляцию пос. Крамарчика в справі винагороди громад за виконуванє порученого круга дїланя. Правительство не є в спроможности винагороджувати громади, тим менше, що поручений круг дїланя дає користи громадянам а не правительству. На інтерпеляцию посла Цоля в справі переведеної ревізиї монастиря Бернардинок в Кентах за Аратенівною відповів ґр. Лось, що ревізия перевела ся на приказ старости з всею приличностию і без всяких надужить. Намістництво виявило однакож старості своє невдоволенє длятого, що наказ его був не конче оправданий. По полагодженю дрібнійших справ мотивовав пос. Пашковский своє внесенє в справі обвалованя лївого берега Висли між Краковом а границею держави. Справа ся веде ся від трех лїт задля непорадности міністерства рільництва і задля трудностий, які кладе власть військова з оглядів стратеґічних. Трудности ті належить усунути. Внесенє відослано до комісиї кр. господарства до наглого трактованя. — Пос. Поточек мотивував своє внесенє в справі заложеня висшої школи гірничої в Величцї. Край богатий в копалини, але нїхто про се не дбає, хиба чужинцї. Нам не достає спосібних до гірництва людий. У нас є лише курс для робітників гірничих, а Німцї і Чехи надзирають нас. Внесенє відослано до гірничої комісиї. — Пос. Крамарчик мотивував своє внесенє на зміну приписів що-до екзекуциї на недвижимости. За дрібні претенсиї вірителїв суди лїцитують цїлі господарства за безцїн, хоч можна би ті претенсиї покривати движимостями. Статистика каже, що в лїтах 1870—1894 викинено 5.856 родин з їх господарств, між тими 5.341 родин селяньских. Але в лїтах від 1894—1897 викинено вже 10.320 родин з їх господарств. Ось причини еміграциї! Закон бере всїх в опіку, лише не селянина. Его викидають без пощади. Внесенє відослано до правничої комісиї. — Пос. Яблоньский мотивує своє внесенє на заведенє языка польского яко урядового в урядах державних, зелїзниць, почтових, телеґрафічних і жандармериї. — Пос. Винничук мотивовав своє внесенє о визначенє з фонду краєвого субвенциї в сумі 20.000 зр. на реґуляцию Бистриць в Ямниці, в Вовчинци, Загвіздю, Чернієві, Підлужи і Перлівцях, як і друге внесенє о визначенє запомоги в сумі 2.000 кор. для погорільцїв Делїєва. Оба внесеня відослано до буджетової комісиї.

Пос. Чарториский здав справу з розвою народних шкіл і учительских семинарий в р. 1898/9. В дискусиї над тим справозданем забирали слово: пос. Стояловский, Країньский, Мілян і Окуневский.

Пос. Країньский хвалить розвій народних шкіл і радує ся, що сама власть шкільна узнає потребу простїйшого научаня дїтий. Селянин наш розумнійший від селян на заходї, він би міг проте дуже користати з народної школи, наколи би там наука удїлялась практичнїйше. Ми в ученю держимо ся ще шаблонів заграничних, своїх не маємо. Нам треба би образувати сей т. зв. „хлопский розум". Учителї наші учать після формулок, механічно. Дїти по двох лїтах забувають все, чого в школї учились. Треба вихованє учителя примінити до пізнїйшої его задачи. — Пос. Целецкий говорив про етичне вихованє молодежи і учителїв взагалї. — Пос. Мілян критикував систему шкільну. На науку доповняючу повинно ходити 28.000, а ходить над 3.000. Оттут треба шукати за деморалїзациєю сїльскої молодежи. Молодїж гуляє по вечерницях і коршмах. При школах треба позакладати читальні під надзором учителїв, для дївчат і хлопцїв окремі. Учителям треба підвисшити плати, щоби щирійше працювали. В повітї сяніцкім 22 шкіл не має учителїв. Дїти ростуть як дикий бурян, а будинки шкільні гниють. Других шкіл громади ті вже не поставлять. В тім дусї вносить пос. Мілян дві резолюциї. — Пос. Окуневский обговорював бажаня Русинів і домагав ся, щоби змінено на будуще шкільну статистику, в котрій повинно бути сказане кілько руских дїтий обовязаних ходити до школи, а кілько ходеть та кілько є Русинів учителїв.

Новинки.

Львів дня 10-го цьвітня 1900.

— **Подяка Папи.** На соймовім засїданю дня 6-го цьвітня відчитав п. Маршалок ґр. Баденї відповідь кардинала Рамполї в імени Его Сьвятости Папи Льва XIII. на желаня обох народів, заступлених в галицкім соймі. Папа велів зложити свою подяку заступникам польского і руского

Горе побідникам.

(З французского — Фридриха Февбра).

(Конець).

— Дякую — сказав офіцир — і пращайте. Хоч нїколи вже не побачимо ся, то все таки хотів би я лишити вам якийсь знак вдячности за прислугу, яку ви рішились зробити незнакомому. Приймете ту малу рукавичку? В дни мого виїзду до армії, моя жінка і дочка проводили мене на дворець, і в хвили, коли я пращав їх відходячих послїдним поглядом, побачив на земли рукавичку, що єї утратила дитина; я підніс єї, і вже від того часу не розлучив ся з нею.... то дрібна річ, а однако то дуже богато для мене, бо крім єї фотоґрафії то всьо, що менї по нїй лишало ся.

— Ось моя мала пестійка — додав, виймаючи в кишенї фотоґрафію і подаючи єї менї.

Була то фотоґрафія пречудної дитинячої головки з ясним волосєм і прекрасними очима. Коли я приглядав ся тому милому лицю, почув шепіт офіцира:

— Чому случай ставить в тій хвили непоборимую запору між мною а єї матерю — і чи не сумно погадати, що так довго, як довго буде плисти Рен, котрого корито наповнило ся нашою і вашою кровію, та ріка не перестане бути для обох народів вічною причиною спорів і різнї?

В тій хвили запукали до дверий; поручник затремтїв.

— Приходять по мене в службових справах.... Мушу з вами розстати ся.... Пращайте.... Можу на вас числити? — говорив ще притишеним голосом, ховаючи скоро на груди фотоґрафію дитини.

— Маєте моє слово.... Може до побаченя?

— Пращайте — відповів, отвираючи двері, що за ним заперли ся.

Коли я вийшов, ждав вже мій кінь осїдланий на мене на подвірю, а коли я був вже при фіртцї, кидаючи ще раз мій погляд на малий домок, осьвітлений теплим проміннєм сонця, замітив я що ґанок був пустий. Варта знов зникла.

IV.

Зараз на другий день по моїм повороті до Парижа, пішов я до Жана Деляґард, щоби додержати даного офіцирови слова і віддати повірений менї лист.

На великий мій жаль, сказано менї, що его не ма дома; якась родинна справа спонукала его виїхати з Парижа.

Вкінци кілька днів по тих неудалих у него відвідин, написав менї кілька слів, що повернув.

Я побіг зараз до него. Видав ся менї старшим, волосє посивіло єму, і подав менї руку з якимсь сумним усьміхом.

Зараз на вступі виявив я єму причину мого приходу і подав лист офіцира.

Читав довго, відтак по хвили мовчаня вказав менї місце побіч себе, і сказав:

— Сїдай ось тут і оповідж менї всї подробицї з послїдних хвиль того нещасливого.

— Чи ти знав — питав мене Деляґард, вислухавши мого оповіданя о стрічи з німецким офіциром — що Ріхтер був оженений з моєю сестрою.

— Цїлком нї.

— На жаль так, мій друже — говорив дальше Деляґард. — Мому вітцеви повірено опіку над молодим чоловіком в часї его наук в Парижи. Наш дім стояв для него отвором і він немов належав до родини. Відтак залюбив ся в моїй сестрі, що справдї була дуже хороша, і просив о єї руку, а що в тім часї нїчого не вказувало на ту страшну війну, що мала его приневолити виступити з оружием против Франциї, то мій отець, знаючи его рідкі спосібности, правість характеру, згодив ся на то подружє, що попри жаль, мав нам ще принести сльози і жалобу.

— Жалобу? — спитав я перенятий злим причутєм, дожидаючи відповіди Деляґарда.

— Так, друже, 25 цьвітня рано, попращавши ся з тобою, станув перед віддїлом вояків, що були відкомандовані до виповненя на

народу на щирі желаня, переслані Єму в 90-лїтні родини. Соймові посли вислухали відповіди Папи стоячи.

— **Впреосьв. Митрополит Куїловский** дістав перед кількома днями від Цісаря титул тайного радника. Відзначене се прийшло архієреєви в пору тяжкої, небезпечної недуги. Минувшого четверга відбуло ся у него конзиліюм лїкарів проф. дра Ґлюзіньского і ординуючого дра Ренцкого. Конзиліюм орекло, що мимо хвилевої зміни на лучше, небезпечність не проминула, бо тромбоза (ґузи скипілої крови) не розійшла ся.

— **Львівска Преображеньска церков** (при Народнім Домі) має бути отворена для богослуженя і ужитку вірних імовірно в червни сего року, розуміє ся, коли не зайдуть які непередвиджені перешкоди.

— **Рада товариства „Руска Бурса реміснича і промислова"** уконституовала ся, вибираючи: о. крил. Мартина Пакижа заступником голови, інжинера Володимира Бачиньского секретарем, п. Івана Бачиньского скарбником, п. Антона Оприска господарем, а п. Петра Тибличиньского провірником. — Принято з вдячностию до відомости заяву дра Євгена Озаркевича, що буде безплатно уділяти питомцям бурси помочи лїкарскої. — Рішено, коли відповідне число інтересованих зголосить ся, розширити бурсу в тім напрямі, щоби приймати до неї — крім ограниченого числа убогих хлопців, учащаючих до ремісла або промислової та торговельної школи, на ціле удержане — також на харч і мешкане за оплатою.

— **„Руский Народний Дім" в Чернівцях.** Загальні збори ухвалили дня 2-го мая 1897, щоби виділ заняв ся будовою „Народного Дому" і постарав ся о потрібні до того гроші.

По довгих нарадах і засягненю фахової ради, передав виділ дня 30 мая 1899 будову „Народного Дому" враз з друкарнею будівничому Альойзови Ліопольдови за навшальну ціну 30.000 зр. а. в., причім не були обняті каналізация, водопроводи, мальоване салї, фасади, тротоари. Будівничий обовязав ся викінчити будову, а то: бурти до 1 жовтня 1899, дальших убікацій в партері і мешканя на поверсї до 1-го падолиста 1899, осьвітлене решти до кінця падолиста 1899.

До будови друкарні мусїли ми приступити, бо приміщене друкарні в старій хаті узнали власти за невідповідне і загрозили застановленєм друкарні. А з другого боку уважаєсь друкарня таки власностию „Народного Дому" і наступить передане формальне, скоро тілько справа фінансова управильнить ся. Пп. Стоцкий, Пігуляк і Ясеницкий перебрали тілько фінансоване друкарні на власне імя, так, як фірма Руст не хотїла з товариством переправляти. Впрочім вже сегодня репрезентує друкарня вартість що найменше 24.000 корон, з чого ми вже заплатили поверх 16.000 корон. Отже через передане друкарні на власність „Народного Дому" маєток того значно збільшить ся.

При виконаню будови зайшли деякі зміни, котрі при умові не були предвиджені, в наслідок чого і кошти будови підвисшились, так, що ціла будова стоити буде: 1) умовлена навшальна сума 60.000 кор. 2) за ґалєрию для музики і вибудоване цілої мурованої стіни вмісто деревляної 1469 кор. 48 с. 3) плефон салї 620 к. 4) направа старої хати, де була друкарня, а є тепер гостинниця, 773 кор. 5) плястроване подвіря і розширене помешканя для господаря бурси 207 кор. 30 сот. 6) каналізация 251 кор. 26 сот. 7) водопроводи 1646 кор. 40 с. — разом 64.248 кор. 68 с. на рахунок тої суми заплачено будівничому разом 57.000 кор., позістаємо довжні ще 8.248 кор. 68 сот. Інсталяция електричного сьвітла коштує нас разом 2759 кор. 16 сот., на рахунок того уплачено 1000 кор., лишило ся 3.759 кор. 16 сот., до того треба ще додати мальоване і декороване салї і комнат притикаючих, що може винести яких що найменше 2000 кор.

Товариство мало разом приходів 136.545 кор. 202 с. грішми і 17.963 кор. 342 с. в паперах цінних, а розходів 136.042 кор. 22 с. грішми і 12.398 кор. 34 сот. цінними паперами. Остає отже готівка 503 кор. 82 с. грішми, а 5565 кор. в цінних паперах.

Тов[illegible]тво має маєтку вартости 137.055 кор. 12 с., [illegible]їм тяжить довг в сумі 82.413 кор. 66 [illegible]шаєсь отже чистий стан маєтку 54.642 к[illegible] 46 сот.

— **Дирекция „Краєвого Союза кредитового"** стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, запрошує отсим до приступленя в члени стоваришеня. Членами „Краєвого Союза кредитового" можуть бути особи фізичні, як також товариства, громади і братства церковні. *Один удїл членьский 25 зр.* Кождий член може мати більше уділів. При складаню першого уділу належить вложити *вписове на резервовий фонд в квоті 1 зр.* — „Краєвий Союз кредитовий" *приймає вкладки ощадности* в довільній висоті і опроцентовує їх $4^1/_2$% та уділяє кредиту руским товариствам кредитовим на $5^1/_2$%. Инші особи можуть користати з кредиту в „Краєвім Союзї кредитовім" на 7%. Льокаль „Краєвого Союза кредитового" у Львові: Ринок ч. 10 І. поверх (дім „Просьвіти") Години урядові: від 12 перед полуднем до 2 по полудни кождого дня окрім неділь і руских сьвят. *Дирекция.*

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 10 цьвітня. Fremdenblatt заповідає подорож Цісаря Франц Йосифа до Берлина. З Цісарем поїде і ґр. Ґолуховский.

Льондон 10 цьвітня. З Варрентон доносять, що дня 6 с. м. Анґлїйці бомбардували Фуртінстрімс. Бури не відповідали на огонь.

Льондон 10 цьвітня. Times доносить з Капштадту, що всї вісти о послїдній поражці Анґлїйців коло Блюмфонтен виказують незвичайну зручність Бурів, а з другої сторони неосторожність і легкодушність анґлійских офіцирів, котрі по т.льких нещастях ще не научили ся осторожности.

Брукселя 10 цьвітня. Слїдство против Сіпіда вже покінчене. Не арештовано нікого більше.

Переписка зі всїми і для всїх.

☛ **Просимо не присилати анї марок листових анї карт кореспонденцийних, бо листовно не відповідаємо нікому.**

Оповістки.

— В справах рекламаций військових просимо відносити ся до п. Ів. Бачиньского, касиера Тов. „Днїстер". На виробленє рекламациї треба прислати всего лиш 1 К. (50 кр.)

— Пошукує посади дяка, молодець 23-лїтний, з добрим теноровим голосом, умїючий також стельмаство і ткацтво. Ласкаві зголошеня до уряду громадского в Дібрневі, почта Стратин.

— Уважаю собі обовязком подати до ширшої відомости, що масарня „Подгірскої Спілки в Станиславові" о много поправила свої вироби масарскі, як були з початку, бо я побираю від самого початку вироби масарскі тої спілки до крамниці в Ґорожанці, то-ж

пім засуду смерти.... бо розстріляли єго без милосердя на приказ военного суду, що був скликаний 24 цьвітня вечер.

— А той лист, що я єго тобі дав?

— Писав єго під твоїм дахом, при тобі, коли ти спав. Коли в тім послїднім письмі ні разу не згадує твого назвища, то лише з причини своєї незвичайної вічливости, бо видко боявся, щоби той папір, колиб єго найшли при тобі не виставив тебе на прикрости і можу тебе впевнити, що без ніякої иншої гадки крім о тих своїх дорогих, котрих вже не мав ніколи бачити, погиб так честно як жив... Коли дійшла до мене вість о тім страшнім нещастю, гадав я, що збожеволію.. бо що ще страшнійше то те, що іменно я убив єго.

— Зараз то зрозумієш — додав Деляґард, замітивши моє зачудоване.

— Виділ вільних стрільців, що бороли ся під моїм проводом, займив малий домок, укритий в лїсї Сен-Мартен. В ночи на 15 цьвітня мали ми получити ся з другим відділом, що ішов з Бессі і напасти несподівано неприятельску кінноту на дорозї до Ферріяр.

Між тим як мої люди відпочивали я сам держав варту на дворі. Ніч була лагідна, в лїсї було цілком тихо. Я думав о минувшині, коли нараз побачив кількадесять тіний, як перекрадали ся поміж деревами і ішли до нашого малого табора. В сьвітлї місяця розпізнав я шеломи німецкої піхоти і не надумуючись довго вистрілив на тревогу з мого револьвера, цілячи рівночасно в того, що ішов на чолі вояків. Чую слабий крик, бачу падаючого чоловіка і користаючи з заколоту, який настав довкола раненого, біжу до домку і кричу: Назад! Не журіть ся мною.

Крізь вікна, що виходили на огород, щезають мої люди в пітьмі і гублять ся в лїсї.

Був послїдний час, бо в тій самій хвили являє ся на порозї підофіцир і кличе:

— Піддайте ся, бо инакше велю вас розстріляти! То ви були тут начальником?

Коли почув мою потверджуючу відповідь, велів мені іти за собою і завів мене до шопи, що стояла побіч дому.

При сьвітлї ліхтарень, які держали вояки — опинився я перед їх командантом, котрому саме перевязували рану.

Замітивши, що я входжу, підносить голову і в тій хвили добуває ся з єго грудий крик тревоги, але зараз приходить до себе і каже до своїх людий:

— Ідіть поволи, ви мені рану уразили.

Чуючи той голос, здаєть ся мені, що то сон, приглядаю ся тому, що сказав ті слова. Був то Ріхтер, ранений мною офіцир, муж моєї сестри.

— Твої люди вільні — сказав до мене холодно — не буду за ними ґнати. Маю приказ зловити лиш їх начальника.

— Щож тобі більше скажу — говорив по хвили мовчаня. — Завдяки Ріхтерови міг я утечи ще тої самої ночи, а кілька днів пізнійше, в наслідок безіменного доносу, станув він перед военним судом, що не увзглядних ніяких обставин і засудив єго на смерть!

Проче знаєш.... Чиж я не правду кажу, що убив єго?

— А єго бідна жінка?... а дочка?

— Вернули до Франциї, моя сестра в розпуцї, плаче за вітцем своєї дитини, але уперто мовчить і не говорить о чоловіцї, а єго мала донечка все ще гадає, що її отець в неволи.

— Деж єго похоронено?

У відповідь подав мені Деляґард лист поручника. Ось що писав:

„Мій дорогий Жане!

„Ощадиш мені правдивої муки, що не потребую ставати як нещастний побідник перед твоєю сестрою, а моєю дорогою женою, котрої чувства і сліпий патриотизм аж надто добре знаю, щоби я міг не знати, що спільне пожитє, по тій страшній війні мусїло би стати неможливим.

Скажи їй, що в моїм нещастю остає мені та найвисша потіха, що я уратував їй так дуже любленого нею брата, скажи їй також, що дрібка вдячности з її сторони зменшить мій жаль.

Житє надто богато мало принади, сон був надто красний і поручаю Богу, що за кілька хвиль прийме мою душу, дорогого ангела, котрого образ забираю з собою до гробу і котрого імя буде послїдним словом, які вискажуть мої уста.

Не жалуй нічого, благословлю рану з твоєї руки з тою гадкою, що она може стане в її очах хрещенєм, що повинно затерти в її памяти спомин о моїм походженю і моїй народности.

Отсе моя послїдна воля:

Хочу спочити в тій французкій земли, бо то може одинока і послїдна звязь, яка колись сполучить нас і потішить мою бідну душу.

пересьвідчений єсьм, що ніяка фабрика не дорівнає тим вирробам. Длятого прошу всіх Р. Т. Русинів, щоби на сьвята споваджували вироби масарскі лиш з масарні „Підгірскої Спілки в Станиславові“. *І. Михайлович.*

О. Мир. в К.: 1) Лїченя плинним воздухом ще не уживає ся загально; роблять ся ще лиш проби і то о скілько ми знаємо, найбільше в Америцї. У Львові того нїхто не робить, бо само зроблене плинного воздуха вимагає великого заходу, відповідних приладів а вслїд за тим і великих коштів. — 2) Як робить ся плинний воздух? — то годї нам тут всесторонно і докладно без рисунку пояснити. Можемо лиш тілько сказати, що до того треба тисненя 200 атмосфер (1 кг. на 1 квадр. центим. єсть тиснене одної атмосфери) і остудженя воздуха на 140 степенів морозу, а таку студінь можна зробити лиш штучним способом. Таке остуджене воздуха називає ся критичною точкою для воздуха, бо при тій студени зачинає він робити ся плинним. При 191 степенях студени позістає він вже плинним навіть при малім тисненю і тогди дає ся переливати. Плинний воздух єсть зразу білий як молоко а то від замерзлого в нїм вуглянного квасу; коли же перефільтрувати єго через бібулу, то він стає чистим як вода і дрібку синявим. Капля плинного воздуха, пущена на стіл, біґає по нїм як капля води пущена на розпалену бляху; коли капнути на воду, то вода під ним в сїй хвили мерзне і робить ся мисочка леду: на леді скаче капля плинного воздуха подібно як на розпаленій блясї. Так само біґає і на випростованій долони; але скоро долоню скорчити, то капля воздуха не може борзо парувати і на долони набігають болючі міхури, як би від попареня. — 3) Воздух складає ся не з двох, як доси учили і ще учать, але аж сїмох первотворив: кисень, азот, гелїюм, арґон, кріптон, неон і ксенон. Первотворива або елементи називають в шкільних книжках також „первнями“. Слово „первень“ єсть по нашій думцї „тїло без душі“, слово без змісту, бо не дає крім невиразного понятя порядкового більше нїякого. Не так слово „первотвориво“. Насамперед слово „твориво“ єсть утворене в дусї нашої мови так само як н. пр. слова: прядиво, (материял до пряденя), топливо, (материял до топленя), меливо (материял до меленя) і т. п. отже „твориво“ значить „материял до твореня“ або то, що чужим словом називаємо „материя“, то, з чого всї тїла на сьвітї, що виповняє місце в просторі, а не готову вже з творива „утвар“ або „твар“, сотворінє. Вслїд за тим єсть „первотвориво“ таким творивом, котре займає найперше місце і служить за основу до дальшого твореня, отже єсть тим, що в хемії називаємо чужим словом „елементом“. Отже таких первотворив єсть у воздусї, після найновійших дослїдів профес. Піктета в Женеві, аж сїм. —

Йос. Слав. в Мог.: 1) Бетоноване може ще дорожше коштувати, бо прецї треба до него так само каміня, а крім того ще й цементу; камінь треба дрібно товчи і уміти змішати з цементом та взагалї знати ся на роботї бетоновій. Хто небудь того не зробить. Бетону уживає ся не задля дешевости, але з причини вогкости ґрунту: на багнистих ґрунтах н. пр. кладуть ся бетонові фундаменти під будинки. По містах роблять канали з бетону, бо муровані борзо би нищили ся. Після нашої думки будоване пивницї з бетону було би непрактичним. — 2) Як робити тік? — о тім ми вже богато разів писали в „Радах господарских“, що року по кілька разів; повторимо ще й тепер, отже прочитаєте собі в „Радах господарских“. — 3) Такої часописи господарскої, якої би Ви хотїли, нема анї рускої, анї польскої. Може ще найвідповіднїйшою була би для Вас часопись: „Господар“, виходить в Перемишли раз на місяць, коштує 2 Кор. (1 зр.) Пішлїть 1 зр. і зажадайте цїлий попередний річник, в котрім знайдете богато всїляких рад, а другий 1 зр. на передплату за сей рік. Впрочім і „Народ. Часоп.“ подає науку господарства досить всесторонно і систематично, а як би Ви були складали всї числа з „Радами господарскими“ від коли ми їх подаємо, то були би Ви нинї мали вже обширний підручник до науки господарства, з котрого могли би були і теоретично і практично образувати ся. Не для хвальби, але на сьвідоцтво і для заохоти подаємо тут погляди людий з краю: Один сьвященик, о. С. в Х., пише: „Я сьвято переконаний, що „Народна Часопись“ може мати вартість не лише тепер, але оправлена яко книга, і то добра, пожиточна, і по лїгах, бо „Ради господарскі неоцїнені....“ (дальше слїдує похвальна оцїнка фейлєтонів). А якийсь господар з під Ширця, що запитує о ради, додає:.... бо богато з тої часописи я вже рад вичитав і сам на них випрактикований. —

Кандидатка: Вистане та граматика, якої уживають в найвисших клясах шкіл видїлових, але треба добре уміти, а щоби бути принятою до семінарії учительскої треба мати скінчену школу видїлову і скінчений 15 рік житя. —

Верховинець: Не знаємо. Запитувати публично ґазетою годї; не знаємо анї Вас анї єго, анї ваших інтересів. Ануж таке запитане могло би пошкодити, або стати ся чим небудь не вигідним. Часопись яка небудь не єсть орґаном полїцийним, котрий має право і обовязок пошукувати за кимсь. Лиш в однім случаю може ґазета взивати когось до поданя своєї адреси, а то тогди, коли знає зовсїм певно, що завізване може дїйстно вийти в користь завізвано го. —

І. Макс. в Оль.: То вже годї, бо такі річи треба самому на місци і вибрати і сторгувати; фірм, що продають капелюхи і хустки єсть богато, а нам годї знати котра би була для Вас найдогіднїйша. Инша річ, як би Ви прислали н. пр. капелюх на взорець і сказали: таких треба менї н. пр. сто; тогди можна би вже на сьміло сказати: такі продає тота а тота фірма по тілько а тілько. Але і в такім случаю годї би нам бігати по склепах і шукати. Длятого вибачайте. —

І. К. С. к. Щ.: Ви би мусїли ставати при зелїзници хиба за простого робітника або послугача, а тим на старість не доробите ся гроша. Инша річ була би, як би Ви з войска винесли були цертифікат, тогди могли би Ви були мати право і першеньство до якої служби при зелїзници, а так треба би Вам хиба пiти до якого начальника на стациї і просити о яку роботу. Знайде ся якась і буде потреба, то Вас приймусь на час потреби. На всякий случай треба би оглядати ся десь на якійсь більшій стациї. —

Читатель М. Г. з Під.: Від писаря в „Днїстрі“ вимагають красного письма і бодай кілька кляс шкіл середних. Ви анї не умієте писати (пишете н. пр. вґячний замість вдячний, „ни“ замість „не“ і т. п.) анї не маєте красного письма, — отже шкода заходу. Впрочім там вже нема тепер місця. — Вісти приймаємо від знакомих нам людий. —

Іванович: Посада обсаджена. —

Е. Дом. в Бел.: Невитягнені. Ми першої Вашої кореспондентки не дістали. —

Цікавий з над Рати: Не витягнений. — (Дальші відповіди пізнїйше).

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.)

Тепер пята.... Ще три години можу о вас гадати.... Тепер чую ся спокійним, а коли мої очи заходять сльозами, то тому, що гадаю о минувшинї.

Коли пишу той лист, спить коло мене Франц..з, властитель дому, в котрім мешкаю; єму хочу віддати той лист

Як доручить его тобі, всьо буде скінчене.

Пращай Жане, занеси моїм дорогим поцїлуй мужа і прашане, а сам прийми дорогий брате запевнене найсердечнїйших чувств.

К Ріхтер“.

Коли по перечитаню того листу, я глубоко зворушений, хотїв его віддати, сказав менї Деляґард:

— Сховай єго на памятку відданої нам прислуги. Питаєш де лежить бідний наш брат? — Він сам вибрав Сен-Марген-де-Боа, сам вказав місцевість заки упав під кулями своїх вояків — бо хотїв аби єго гріб був як можна найблизше того домку, з котрого позволив менї утечи.... В розї кладовища, окружаючого церков, найдеш під муром старого приходства хрест, цїлий вкритий цьвітами, а коло него женщину в жалобі. Відсунувши цвитуче галузє побачиш на камени лиш тї слова в нїмецкім язицї:

„Горе побідникам“.

Отсе — кажу до доброго доктора — істория малої рукавички, котра тебе так дуже зацїкавила. Але сонце знов показало ся, ходім до огорода шукати наших приятелів.

Надіслане.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодїжи. Цїна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодїж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житеписи і погляду на лїтературну дїяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Чарнецкого, ч. 26.

ШТИХИ

французскі і анґлїйскі

можна набути:	в. цтм.	зр.
Bataille d'Abukir	63×80	— 4·—
„ de Marengo	42×78	— 4·—
„ d'Eylau	42×63	— 4·—
Entrevue de Napoleon et d'Alexandre	49×71	— 6·—
Entrevue de Napoleon et de François II.	53×68	— 8·—
Bonaparte general	50×34	— 3·—
Napoleon I. (koron. kost.)	34×28	— 3·—
Баль у Версали	30×42	— 3·—
Коронация Наполеона	58×42	— 6·—
Присяга	58×42	— 6·—
Роздане орлів	58×42	— 6·—
Sieg bei Leipzig (ang.)	42×59	— 9·—
The battle of Waterloo (Roy. fol.)		—14·—

Замовленя належить надсилати: **Адміністрация „Народної Часописи“.**

ВАЖНЕ

для шкіл народних!

Образи сьвятї рисовані на міди (штихи)

	вел. образа	
Мадонна Сикстиньска Рафаіла	58× 75	3 зр.
Мадонна Мурілля	58× 75	3 „
Благовіщене Пр. Д. Марії	58× 75	3 „
Христос при кирницї	70×100	3 „
Різдво Христове (Рафаіла)	70×100	3 „

Замовленя приниимає:

Адміністрация „Народної Часописи“.

15 кр. — кожда серия 10 штук.

Збірка історичних портретів в видї листової марки величина 60×27 міліметрів, ритованих на стали одинокий підручник для молодежи. Для замовлень з провінциї треба дочислити порто з реком. 15 кр Адміністрация „Нар. Часописи“.

— Заряд краєвого варстату для виробу забавок в Яворові посїдає значну скількість на складі виробів для селян як: ложки, веретена, валки до тїста, цїви для ткачів, решета, роґіжки, маґільниці, опалки, кобелї, кошики, солоиянки, забавки для дїтий і т. п. по дуже низьких цїнах. При більшім замовленю опускає ся рабат.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI

Ілюстрована часопись для женщин.

БЕЗПЛАТНО

4 томи повісти

Клим. Юноши **„Внучок“** — А. Мечника **„Ованес Огана“** — К. Лясковского **„Зужитий“** — Ст. Аріеля **„Улуди“**

за кождий чверть рік том

одержать як „ПРЕМІЮ“ передплатники галицкі.

„TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI“ в будучім 1900-тім, а в 42-ім роцї істнованя буде виходити під тим самим як доси літератским напрямом, з задержанем і на будуче дотеперішного отрудництва в специяльних відділах видавництва.

MODY PARYSKIE

(2.000 рисунків і 12 великих аркушів з кроями і взірцями робіт жіночих) і

GOSPODARSTWO DOMOWE,

завдяки котрим наша часопись независимо від заспокоєня потреб ума образованої женщини, запевнює її практичну хосенність ствердженої вартости.

Обітниць богатих на слова, заповідань улїпшень і реформ, якими визначують ся більше менше всї проспектові оголошеня, уникали ми доси з принципу. Тим менше могли би ми уживати їх тепер, коли читаюча публика відповіла на проявлений в Tygodnik-у напрям дїйстними доказами признаня, становлячими для редакциї цїнну заохоту до постійности на обібраній дорозї.

Одинокою обітницею з нашої сторони, а радше сказавши," одиноким з обовязанем, яке приймаємо, єсть стояти і дальше на основі тих пересьвідчень, котрі нинї вільно нам вже уважати тревалим звеном між часописию а читателями, а подаючи їм інформациї з проявів дїйстного житя, вибирати зпоміж них лише ті, яких вартість і вплив на суспільність власну або чужу признаємо. Ту задачу хочемо виповнити як доси без тїни упереджень, сторонничої ненависти і взгляду на личний інтерес.

То всьо, що вільно нам нинї сказати о дусї і напрямі нашої працї на будуще.

Не спускаючи з уваги печаливого і безперервного постійного забезпеченя сотрудництва нашої часописи, маємо сказати кілька слів о тім, що ми в відділї белетристики приготовили для „TYGODNIK-A MÓD I POWIEŚCI“ на будуючий рік.

Маєм запевнені працї: *Марії Родзевичівної*, *Віктора Гомулицкого*, *Володислава Ст. Рейmonта*, *Севера (Ігн. Мацїйовского)*, *Володислава Уминьского* і многих инших.

В відділї поезиї звістні читателям пера: *Казимира Глиньского*, *Миріяма*, *Лянґого*, *Ор-Ота* і инших, обіцяли нам свої твори на слідуючий рік.

Розпочинаємо рік 1900 двома творами повістевими:

Волод. Ст. Реймонта
повість п. з.:
І по многих днях. — І по многих лїтах....

Севера
повість п. з.:
Леґенда.

Услівя передплати разом з премією:

У Львові і Кракові:		В Галичинї з почтовою пересилкою;	
Чвертьрічно	1 зр. 80 кр.	Чвертьрічно	2 зр. 20 кр.
Піврічно	3 зр. 60 кр.	Піврічно	4 зр. 40 кр.
Річно	7 зр. 20 кр.	Річно	8 зр. 80 кр.

Редактор ЯН СКИВСКИЙ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ принимає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

З друкарнї В. Лозиньского— під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).